

TATHIMINI YA MADARASA YA JUU YA DISTINCTION

MONITORING LEARNER'S PROGRESS

GREDI YA TANO - 2023

SHUGHULI ZA KISWAHILI

002

Jina: Shule:

MAAGIZO

Karatasi hii ina sehemu tano kuu.

Jibu maswali yote kulingana na maagizo.

Muda: saa 1

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali yanayofuata.

Kiongozi nimpendaye ni gavuna wetu. Gavana wa kundi yetu anaitwa Mheshimiwa Malikia Fanaka. Yeye ni mwanamke mwenye kimo cha wastani, si mrefu kama mlingoti wala mfupi kama nyundo. Rangi ya ngozi yake ni maji ya kunde. Mheshimiwa Malikia Fanaka hupenda kuvaad nguo ambazo ni safi. Nguo hizo ziwe nyeusi tititi kama makaa au nyeupe pepepe kama theluji. Mlezi wangu aliniambia kuwa Mheshimiwa Malikia Fanaka ana karibu miaka arubaini na mitano.

Mheshimiwa Malikia Fanaka ana familia ana mume na watoto wanne. Yeye huishi katika eneo la Mamboleo. Nyumbani kwake kumezungukwa na miti ya aina mbalimbali. Vilevile, nyumbani kwake husafishwa kila wakati. Wakazi wa eneo letu wamefuata mwelekeo wake na kuanza kuhifadhi mazingira. Usafi wa mwili na mazingira umeimarishwa mno kwa uongozi wa gavana wetu.

Ninampenda Mheshimiwa Malikia Fanaka kwa sababu nyingi. Sababu ya kwanza ni uadilifu wake. Maadili ya Mheshimiwa Malikia Fanaka humvutia kila mkazi wa kaunti hii. Gavana wetu humheshimu kila mtu. Awe mfupi au mrefu, maskini au tajiri, wa kike au wa kiume, Gavana Malikia Fanaka anawaheshimu wote. Katika hotuba zake, gavana wetu hutukumbusha kuwa heshima si utumwa. Hali ya kuwasheshimu wengine imefanya kila mtu amheshimu gavana wetu kila wakati.

1. Ni kweli kuwa Mheshimiwa Malikia Fanaka; A. ana ngozi yenye rangi ya maji ya kunde. B. ni mfupi kama nyundo. C. ni mrefu kama mlingoti. D. ni mweusi kama makaa.	2. Wakazi wa eneo linalozungumziwa hawajafuata mwelekeo gani kutoka kwa Mheshimiwa Malikia? A. kuhifadhi mazingira B. kuzingatia usafi wa mwili C. kuzingatia usafi wa mazingira D. kukata miti kila mahali	3. Familia ya Malikia Fanaka ni ya watu wangapi? A. sita B. watatu C. wane D. watano	4. Ni kweli kuwa Malikia Fanaka huheshimu; A. wazee. B. vijana. C. akina mama D. kila mtu	5. Gavana hueleza wakazi wa kaunti inayozungumziwa kuwa; A. Polepole ndio mwendo. B. Heshima si utumwa. C. Haraka haraka haina baraka. D. Asiyesikia la mkuu huvunjika guu.	6. Kwa nini gavana huyu anaheshimiwa na kila mtu? A. Ameleta maendeleo mengi. B. Anajulikana kila mahali. C. Anawaheshimu watu wengine. D. Anapendwa na kila mtu.

Soma mazungumzo yafuatayo kisha ujibu maswali yanayofuata.

(Katika hospitali ya SIHA BORA, wazazi wamemleta mtoto wake kwa daktari. Anabisha mlango wa daktari.)

DAKTARI: Karibuni. (Anaweka vizuri majalada kwenye meza yake.)

WOTE: Asante Bwana Daktari. Salaam aleikum Bwana Daktari? (Anaingia na kuketi.)

DAKTARI: Aleikum salaam. Naam, kuna tatizo gani?

BABA: Mtoto huyu wetu anaitwa Bahati. Hajalala usiku kucha. Bila shaka, amerogwa.

MAMA: (Anatikisa kichwa kuonyesha kuwa hakubaliani.)

Daktari, mtoto huyu ana homa, hataki kula, analia kila wakati na ni mnyonge sana. Hii ndiyo sababu tumemleta ili utueleze shida yake ni gani.

BABA: Huyu amerogwa au alinyeshewa na mvua.

DAKTARI: Tulieni sasa. Mama, huwezi ukajua tatizo la mtoto bila kumpima. Je, tatizo hilo lilianza lini?

MAMA: Siku mbili zilizopita.

DAKTARI: (Anatalia kidogo kisha anachukua stethoskopu.) Hebu nimpime ninaposubiri matokeo ya uchunguzi wa damu kutoka katika maabara.

BABA: Sawa daktari.

DAKTARI: (Baada ya kumpima, anaandika mambo kadhaa. Analetewa matokeo kutoka katika maabara na kuyachunguza kwa makini.) Mtoto huyu ana ugonjwa wa malaria.

BABA: Nilijua. Juzi alikula maembe mabichi. Siku iyo hiyo alinyeshewa na mvua.

DAKTARI: (Anavua miwani na kuiweka kwenye meza.) Ugonjwa wa malaria husambazwa na mbu. Je, mtoto huyu hulala ndani ya chandarua?

MAMA: (Anatikisa kichwa.) La, hasha!

DAKTARI: Hakikisheni kuwa mnalala ndani ya chandarua kila siku. Vilevile, ili kukabiliana na magonjwa, mnahitajika kudumisha usafi, kuzingatia lishe bora, kupewa chanjo ya magonjwa fulani na kumtembelea daktari mara kwa mara.

WOTE: Asante sana daktari.

DAKTARI: (Anaandika mambo fulani kwenye karatasi.) Nitamdunga sindano kisha mtaenda katika sehemu ya kupeana dawa. Mtapewa dawa hizi.

WOTE: (Wanatabasamu.) Tumeshukuru sana. (Wanaondoka baada ya mtoto kudungwa sindano.)

<p>7. Wazazi walijuaje kuwa mtoto alikuwa mgonjwa?
 A. Hakulala mchana wote.
 B. Alikataa kula.
 C. Alilia kila wakati.
 D. Hakulala usiku wote.</p> <p>8. Ni kweli kuwa wazazi wote wawili;
 A. walidhani kuwa ugonjwa ultokana na kurogwa.
 B. walifahamu kuwa mtoto aliugua malaria.
 C. walidhani kuwa mtoto aliugua baada ya kunyeshewa.
 D. Hawakujua sababu ya ugonjwa wa mtoto wao.</p> <p>9. Mtoto alitibiwa kwa kufanyiwa nini?
 A. Kudungwa sindano na kulala ndani ya chandarua.
 B. Kulala ndani ya chandarua na kupewa dawa.
 C. Kudungwa sindano na kupewa dawa.
 D. Kupewa chakula bora na kunywa maji safi.</p> | <p>10. Daktari alieleza kuwa tatizo la mtoto linaweza tu likajulikana ikiwa;
 A. mtoto ataangaliwa akiwa na joto
 B. mtoto atapimwa
 C. mtoto ataangaliwa macho
 D. mtoto ataangaliwa meno</p> <p>11. Yawezekana kuwa ugonjwa wa mtoto ultokana na nini?
 A. Kuumwa na mbu
 B. Kukosa chakula bora
 C. Kula chakula kichafu
 D. Kunaguka na kuumia</p> <p>12. Mambo yafuatayo yanaonyesha kuwa wazazi walikuwa na nidhamu isipokuwa;
 A. walibisha mlango
 B. walikataa kukubalina na daktari
 C. walimshukuru daktari
 D. walimwamkua daktari</p> |
|--|---|

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali.

Usafi kitu muhimu, unazo nyingi faida,
Uwe ni kama salamu, kitendo cha kawaida,
Kila wakati udumu, tutumie wetu muda,
Sote usafi dumisha, magonjwa tutaepuka.

13. Kifungu hicho ni mfano wa nini?

A. ubeti
B. aya
C. anwani
D. mazungumzo

14. Usafi una faida gani kulingana na mshororo wa mwisho?

A. Hufanya tupendwe B. Huleta magonjwa
C. Huimarisha afya D. Hujenga uchumi

15. Mwandishi anamaanisha nini anaposema

usafi ni kama salamu?
A. Usafi ni jambo muhimu
B. Usafi unajulikana sana
C. Unafaa kuwa jambo la kawaida
D. Usafi hupatikana kila mahali

Chagua jibu linalofaa ili kujazia nafasi zilizoachwa.

Tarakilishi ni kifaa ____ 16 ____ kinaweza kikatumika kufanya mambo ____ 17 ____ . Ukitaka kupiga ____ 18 ___, unaweza ukatumia bodidota huku maandishi yako yakionekana kwenvye ____ 19 ___. Unashauriwa kuwa ____ 20 ____ kutumia tarakilishi, uombe idhini kwa mwalimu, mzazi au mlezi wako. Hili litasaidia kuhakikisha umepewa mwongozo au mwelekeo unaofaa. Unapomaliza kutumia tarakilishi, ifunge na kuiweka mahali panapofaa.

16. A. ambalo	B. ambayo	C. ambaao	D. ambacho
17. A. mengi	B. mingo	C. nyngi	D. wengi
18. A. pasi	B. deki	C. chafya	D. chapaa
19. A. kebo	B. kipanya	C. kiwambo	D. vitufe
20. A. baada ya	B. kabla ya	C. badala ya	D. juu ya

Jibu maswali yafuatayo kulingana na maagizo.

21. Sentensi gani iliyotumia nomino ya kitenzi-jina?

A. Mtoto hugo amewasili mapema.
B. Kusoma kwangu kulinisaadida sana.
C. Mafuta hayo yatatumiwa kesho.
D. Nairobi ni mji mkuu wa nchi yetu.

22. Keki _____ na mpishi hodari inapendeza sana.

A. iliyotokoswa
B. iliyobanikwa
C. iliyookwa
D. iliyokaangwa

23. Kijana aliyezimia alifanyiwa _____ kisha akapelekwa hospitalini.

A. huduma ya kwanza
B. ushauri nasaha
C. matibabu mengi
D. kudungwa sindano

24. Rafiki yako akienda safari, utamwambiaje?

A. ndoto njema
B. siku njema
C. safari njema
D. lala salama

25. Chagua nomino ya kawaida kati ya nomino zifuatazo.

A. Kisumu
B. sahani
C. maji
D. kusoma

26. Mchoro ufuatao unaonyesha nini?

A. kinu na mchi
B. kikaango
C. seredani
D. mbuzi

27. Nomino za pekee hurejelea majina yafuatayo isipokuwa;

A. majina ya miji
B. majina ya watu
C. majina ya miti
D. majina ya siku

28. Ukitaka kukuna nazi, utatumia _____.

A. mwiko B. kinu
C. kikaango D. mbuzi

29. Neno gani linalopatikana la kwanza katika kamusi kati ya maneno yafuatayo?

A. dawa B. daktari
C. dania D. darasa

30. Gani si kiungo cha mapishi kati ya majina yafuatayo?

A. dania B. kinu
C. kitunguu D. nyanya

INSHA

Andika insha ya masimulizi kuhusu **AJALI NILIYOSHUHUDIA**. Husisha matukio ya huduma ya kwanza katika insha yako.